

# DE ARBEIDERSRAAD



Raden - Kommunistiese

Beschouwingen

№ 8.

Augustus 1935

Wereldcrisis - Wereldrevolutie.

Das alte stürzt, es ändert sich die Zeit  
Und neues Leben blüht aus den Ruinen!  
(Schiller)

Een gigantiese omwenteling trekt over de wereld. Omwenteling niet alleen in de zin van aan de oppervlakte blijvende z.g. politieke bewegingen, of straat en barricadegevechten. Neen! Door alle gebieden van het menselijke leven trekt als een vreedende huiver de botsing van de jonge, sterke opkomende krachten die leven willen en scheppen op de oude, die zich met uiterste taaiheid willen handhaven ook al vernietigen zij het menselijke leven. Trekken die wonderlijke trillingen en schokken die het proces van de wording ener nieuwe wereld begeleiden en kenmerken. Omwenteling van alle waarden. Al wat vast scheen te staan en onwrikbaar, doch verstaard en onvruchtbaar geworden was, wordt onvergeblazen door de cycloon der omwenteling. Alleen wat werkelijk waarde had, het sterkste, het zuiverste, het werkelijk levende handhaaft zich. Al wat uiterlijk vast en onwrikbaar scheen doch innerlijk vermolmd, blijft niet bestand tegen de wervelwind der omwenteling. Niet bestand tegen het revolutionaire tempo van onze tijd.

Neen! Niet alleen op economies of politiek gebied voltrekt zich dit alles. Alle gebieden van het menselijk leven worden erdoor aangegrepen en volkomen van vorm en karakter veranderd. Alle menselijke denken, opvattingen en verhoudingen, alle menselijke moraal. Bezitsverhoudingen en familieverhoudingen, verhouding tussen geslachten en generaties, cultuur, godsdienst, kunst, levenswijze en levensgewoonte, kortom alle menselijke waarden en vormen worden in dit hoogoven-vuur der omwenteling ontleed en gesmolten. Uit deze gloeiende massa, waarin alleen de kern, alleen de werkelijk verworven waarden als klompen van kracht zich handhaven groeien en kristalliseren zich weer de nieuwe levensvormen, hoger, zuiverder, sterker dan de overleefde oude.

Alles vloeit. Blijvende vormen zijn slechts verstarringen. De mens heeft de neiging om alle waarden en uitingen van het leven in vakjes in te delen. Wat een is en in diepste wezen ondeelbaar, wordt verbrokeld. Economie en geest, politiek en maatschappij, wetenschap en kunst, moraal en leven worden gescheiden. Het een wordt als anders en hoger aangeduid dan het andere. In de z.g. oude culturen was deze verbrokkeling der levenswaarden veel geringer, was de eenheid der samenstellende delen van het menselijke leven groter. Waar deze eenheid het hoogst en het zuiverst was spraken wij van klassieke cultuur.

Met het opkomen echter van het privaatbezit, na het oorspronkelijke primitieve communisme, dat de oudste vorm van menselijke samenleving geweest is, scheiden de mensen zich meer en meer van elkaar in afzonderlijke groepen, in klassen. Hoe meer het privaatbezit groeit, en overheersen gaat deste groter wordt de scheiding tussen mens en mens.

Met het groeien van het privaatbezit groeien de productieve krachten der mensen, doch ook het aantal mensen dat in het productie proces werkt doch van de productiemiddelen gescheiden is. Het op het privaatbezit gebaseerde bedrijf gaat de mens overheersen en maakt

hem tot zijn slaaf. De economie wordt een aparte vakwetenschap ten dienste van de bezittende Klasse.

Met het groeien van de productiekrachten worden de verhoudingen tussen de klassen, klassen ontstaan uit de verschillende plaats die de mens t.o.v. het productie-apparaat inneemt, onverzoepliker. Groeit de tegenstelling tussen de klassen. De Klassen die op bepaalde historische momenten de productie-middelen bezitten, hebben de leiding van de gehele samenleving in handen. Zij beheersen daardoor niet alleen de maatschappij, maar, vooral in hun bloeiperiode ook het denken, de opvattingen, heten het gehele leven. De groeiende productie-krachten eisen echter steeds nieuwe aanwending, steeds nieuwe uitbreiding. Privaat-bezit betekent productie onwinst. Niet het leven, niet de mens, doch de particuliere winst wordt het doel van de productie. Zij is het die de mensheid in boeien slaat en die in overgangstijperken tot ren van de maatschappelijke ontwikkeling, tot ren van zichzelf wordt.

Gehbel de ontwikkeling der mensheid wordt bepaald door deze eigenschap van alle maatschappelijke stelsels die op privaatbezit ge grond zijn. Door de jacht naar winst! Jacht naar winst die zich uit in de veroverings-oorlogen van het oude Romeinse imperium. Een van de belangrijke doeleinden van die veroverings-oorlogen was de uitbreiding van het aantal slaven. Het was deze uitbreiding der slavenarbeid die leidde tot een verstarring van het productie-apparaat, dat niet de behoefte had aan innerlijke vernieuwing en daardoor in zichzelf vast liep. De slavenarbeid werd de voornaamste oorzaak van de ondergang van het oude Romeinse wereldrijk.

Jacht naar winst die zich als maatschappelijk leidmotief uit in het; middeleeuwse feodalisme dat eveneens vast liep in de feodale bezitsverhoudingen; in de corporatieve staat, de lijfeigenschap, het gildewezen, de geografiese beperktheid.

Jacht naar winst die nog veel openliker en brutaler het leidende motief werd van het kapitalisme, dat zich tenslotte, evenals alle vroegere maatschappij-vormen in eigen beperktheid verwarde.

Natuurlijk is het privaat-bezit, is het kapitalisme niet altijd een reactionaire factor in de ontwikkeling geweest. Ondanks haar wezensbeperktheid was het toch een middel om de productiviteit, de intensiteit van de menselijke arbeid op te voeren en daardoor de vrijheid, de onafhankelijkheid van de mens t.o.v. de natuur te vergroten.

Iedere verhoging van de intensiteit van het productie-apparaat, iedere technische overwinning, betekent tenslotte vergroting van de mogelijkheid van de mens om sterker, onafhankelijker, te staan tegenover de hem omringende natuur. Betekent dus een grotere eenheid van mens en natuur. Het moge oppervlaktig zo schijnen alsof in de overwinningen van de techniek en zekere denaturalisatie van de mens tot uiting komt, in wezen is dit onjuist. Zulke een gedachte kan slechts opkomen in de geest van conservatief en reactionair ingestelde lieden.

De beperktheid van het privaatbezit is altijd de historische grens geweest van elke maatschappij, van elke productiewijze waarvan het 't economiese fundament vormde. Marx, duidde dit in "Das Kapital" zo aan: "De werkelijke grens van de kapitalistische productie is het kapitaal zelf". Alle maatschappijvormen, op het privaatbezit gebaseerd kwamen op een bepaald punt hunner ontwikkeling in botsing met zichzelf. Hiervoor zijn verschillende redenen. De voornaamste zijn: a) de economiese ontwikkeling bereikt een hoogte waarbij de oude bezitsverhoudingen en de nieuwe economiese krachten elkaar niet meer dekken. De bezitsverhoudingen die, tot aan dit punt een motor van de maatschappelijke ontwikkeling waren, worden een rem. b) Een revolutionaire Klasse vormt zich, die, draagster der nieuwe ontwikkeling, histories gedwongen is aan de economiese, politieke, culturele heerschappij der heersende Klasse een einde te maken. ~~XXXXXXXX~~ In zulke een periode nu worden alle oude maatschappelijke waarden omver geworpen.

Naar buiten uit zich dit proces voorlopig meer in een omwenteling van oude dan in de vorming van nieuwe waarden. Zolang de revolutionaire Klasse moet strijden om de algemene maatschappelijke ondergang tegen te gaan, zolang zij moet strijden tegen het verzet van de weliswaar ondergaande maar toch nog heersende, bezittende Klasse kan zij haar eigen scheppend vermogen op alle gebieden van he menselijke leven

niet ontplooiën. Hoewel de proletariese, dus de algemeen menselijke, denkbeelden groeien, hun hoogste opbloei kunnen ze thans nog niet bereiken. Voorlopig uit zich de omwenteling der levenswaarden naar buiten dus eerder als een degeneratie van het oude. De oude vormen zien we vergaan en verworden. Wij zien dat ze hun greep op de massa gaan verliezen. Nieuwe denkbeelden en nieuwe levensvormen echter moeten in de loop der ontwikkeling, in de strijd, hun vastheid verkrijgen. Daarom schijnt voor vele conservatieve geesten deze tijd als een chaos. Zij menen dat de mensheid wegzinkt in een bodenloze put. Eerst na de volkomen overwinning op de oude ondergaande maatschappelijke klassen, kunnen zich de nieuwe levenswaarden volkomen en zuiver kristalliseren. Kunnen zij het aanzien geven aan een universele menselijke cultuur.

Zulke perioden zijn revolutionaire tijdperken in de geschiedenis der mensheid. Alle menselijke begrippen, elke menselijke stellingname is relatief, komt overeen met dat wat in een bepaald tijdperk en voor bepaalde klassen juist, waar, nodig is.

Een in klassen verdeelde maatschappij kan geen algemene, voor alle mensen geldende moraal in het leven roepen. Met het toenemen der Klasse-tegenstellingen, met het scherper worden van de Klassestrijd, verdelen, splitsen de nobele begrippen zich meer en meer. In een periode waarin de bezittende Klasse sterft staat zal zij ondanks alles haar moraal, haar rechtsbegrippen, haar ideologie als de min of meer algemeen geldende aan de massa's weten op te dringen. In perioden van maatschappelijke inzinking echter, als de positie der heersende Klasse gaat wankelen, verzwakt haar greep op het menselijk denken, op het menselijk voorstellingsvermogen. De tot dusver vaststaande, hoewel niet door alle klassen aanvaardde, begrippen, wankelen. Deze ~~BMW~~ revolutie der geesten, dit zich bewust worden van nieuwe waarden, gaat aan de maatschappelijke en politieke revolutie vooraf.

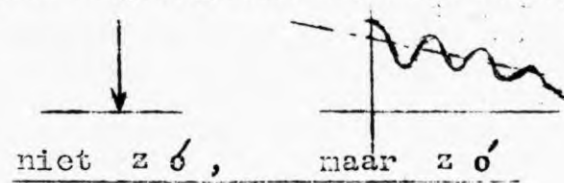
Uit deze botsingen tussen het ondergaande oude en de revolutionerende nieuwe krachten en denkbeelden ontstaan de perioden van heftige spanning zoals wij thans doornaken. Meer nog dan in vroegere revolutionaire perioden luidt de ondergang der kapitalistische wereld het begin in van een nieuw tijdperk. Voor het eerst in de moderne geschiedenis zal een Klasse, die in geen enkele bezitsverhoudingen tot de bezitsverhoudingen stond, de algemene leiding van de maatschappij op zich nemen. Voor het eerst is een Klasse die, maatschappelijk gesproken, bezitloos is, leidster der nieuwe ontwikkeling. Voor het eerst wordt daardoor het K o m m u n i s m e, de associatie de vrije en gelijke producenten, de oplossing der Klassen in een nieuwe algemeen menselijke eenheid, een vraagstuk niet van toekomstmogelijkheid of wenselijkheid, doch van historische urgentie, van maatschappelijke noodzaak.

De taak van het proletariaat is groter dan ooit die eener revolutionaire Klasse in de historie, de tegenstand der ondergaande bezittende Klasse taaiër, hardnekkiger. De bezittende Klasse is gedwongen de beste tradities van haar eigen verleden af te breken. Zij degenerereert. Voor het privaat-bezit gaat het thans in de letterlijke zin van het woord om het "te zijn of niet te zijn". Daarom sluiten alle bezittersgroepen zonder onderscheid zich om het groot-kapitaal heen. Daarom zijn de botsingen zo heftig. Niet alleen een bepaalde vorm van het privaat-bezit, neen, het privaat-bezit z e l f wordt aangetast, bevondt zich in een crisis, die het historische sluitstuk van zijn ontwikkeling zelf is.

Daarom is de thans heersende, de gehele menselijke samenleving ontwrichtende, economiese-sociale ontreddering, niet maar een crisis, een periode van tijdelijke maatschappelijke inzinking, zoals die in het kapitalisme sinds zijn opkomst steeds en regelmatig voorgekomen zijn. Niet e e n d i e r crises dus, die, onverbrekelijk verbonden aan de economiese kringloop van het kapitalisme, veelor zijn bloei typeerden, de weg baanden voor verdere ontwikkeling, dan zijn dreigende ondergang aankondigden. T h a n s vertoont de maatschappelijke ontreddering een volkomen ander beeld, het beeld van een histories overgangstijdperk, van een revolutionaire periode. Haar karakter moet worden aangeduid als: D e h i s t o r i e s e e i n d f a s e , d e d o o d s c r i s i s d e r k a p t a l i s t i e s e m a a t s c h a p p i j .

Dit betekent - 4 - n i e t dat het van vandaag op morgen afsterft. Integendeel. De "ups and downs" die typerend zijn voor de ontwikkelingsgang van het "normale", bloeiende kapitalisme zijn tans evenzeer aanwezig. Zij markeren het karakter en verscherpen zelfs de spanningen en het tempo van de crisis, doordat zij aantonen dat de oude cyclussgang van het "normale" kapitalisme weliswaar blijft bestaan, doch dat zich het onverwachte verschijnsel voordoet dat thans de hoogtoppen der ontwikkelingslijn beneden de laagtoppen uit de bloeiperioden liggen.

De doods-crisis van het kapitalisme moet dus worden opgevat als fase, als tijdperk, en wel als het tijdperk waarin de ontwikkelingsgang van het kapitalisme geen s t i j g e n d e lijn meer vertoont doch een voortdurend d a l e n d e. Een dalende lijn die zich niet loodrecht doch zig-zag naar beneden beweegt. Er zijn voor het gemonopoliseerde kapitaal in dit tijdsgewricht geen nieuwe bloeimogelijkheden meer. Het is niet in staat de dalende lijn van de economische en maatschappelijke ontwikkeling in een stijgende lijn te veranderen.



Voer "deskundigen" die hier tegenover met abstracte cijfers zouden willen aantonen dat deze tendens niet "absoluut" en "constant" is, zij er op gewezen dat het karakter van de wereldcrisis, de economische omwenteling die zij betekent, niet door abstracte productie-cijfers opzichzelf bepaald wordt, doch door de verhouding van productie-cijfers en afzet-cijfers tot de uitbreiding van het productie-apparaat. De zich verwijzende kloof tussen productie-capaciteit, reële productie en afzet, bepaald het karakter van de economische wereldcrisis. Het privaat-bezit verlaat de productiecapaciteit. Het is geworden tot een rem van de maatschappelijke ontwikkeling doordat het is gegroeid tot de uiterste grens van zijn ontwikkelingsmogelijkheid. Immers die verwijding van de kloof tussen productie-capaciteit en werkelijke productie en afzet toont aan dat een eind is gekomen aan de onbeperkte mogelijkheid en groei van de kapitaals accumulatie (opeenhoping). Het kapitaal heeft een afkeer van afwezigheid van winst als de natuur van het ledige.

"Met het gestadig afnemende getal der kapitaalmagnaten, die alle voorreken van dit omwentelingsproces usurperen en monopoliseren, groeit de massa van ellende, van druk, van knechtschap, van ontaarding, van uitbuiting, maar groeit ook het verzet der steeds aanzwelende en door de inrichting van het kapitalistische productie-proces zelf geschoolde, verenigde en georganiseerde arbeidersklasse. Het kapitaal-monopolie gaat de productiewijze belemmeren, die met en door het kapitaal is ongegroeid. De centralisatie der productie-middelen en de vermaatschappelijking van de arbeid bereiken een punt waar zij onverenigbaar worden met hun kapitalistisch omhuulsel. Dit omhuulsel barst uitelkaar. Het laatste uur van het kapitalistische privaat-eigendom is geslagen. De onteigenaars worden onteigend." (Karl Marx. Das Kapital.)

Met de wereldoorlog van 1914-'18 werd de historische eindfase van de kapitalistische maatschappelijke ontwikkeling ingeluid. Dit wil niet zeggen dat deze oorlog als de oorzaak van de wereldcrisis moet worden aangeduid, (zoals vele, ook z.g. "marxisten" het voorstellen). Integendeel, de ontwikkeling van het voor-oorlogse imperialisme bewijst dat het kapitalisme reeds v o o r 1914 in zijn eigen tegenstellingen verward geraakt was. Historische-economies beschouwt was de wereld-oorlog een geweldadige, doch mislukte, poging om deze onoplosbare tegenstellingen op te lossen.

Politiek vindt deze mislukte poging zijn uitdrukking in het verdrag van Versailles, dat het einde van het voor-oorlogse imperialisme en de inzet van een nieuwe aera van imperialistische politiek betekende. De economische drijfveren van het voor-oorlogse imperialisme verschillen fundamenteel met die van het tegenwoordige. Vóór de oorlogsperiode hadden de verschillende nationale kapitalistische productie-apparaten zich uitgebreid tot aan de periferie (uiterste grens) van hun nationale markt. Eenmaal dit punt bereikt hebbend begon het kapitaal zichzelf - als

productie-apparaat - naar tot dan toe kapitalisties nog niet geëxploiteerde gebieden te exporteren. Een ongekend grote uitbreiding van het kapitalistische productie-apparaat was van deze ontwikkeling het gevolg. Nieuwe gebieden, voorheen slechts afzetmarkten van het kapitalistische "moeder"-land, werden tot zelfstandige producenten en concurrenten, die op hun beurt hun productie-apparaat uitbreidden en gingen meedingen op de wereldmarkt. (Voorbeelden: Japan, Zuid-Afrika, Zuid-Amerika, Brits-Indië enz.)

De kapitaals-accumulatie, onverbreeklijk verbonden aan de kapitalistische productie-wijze en tot op zekere hoogte een der doeleinden dier productie-wijze, maakte een dergelijke ontwikkeling noodzakelijk. Immers zonder zulk een uitbreiding van het productie-apparaat ware economies het niet mogelijk de winstvoet te handhaven en de accumulatie op te voeren. De kapitaalsmachten vochten daarom met elkander om de verdeling der wereld, opdat ieder voor zich het eigen productie-apparaat productief kon maken, de intensiteit van het productie-apparaat op kon voeren. De schromende waanzin die wij thans doornemen, n.l. dat de massa verkomert, doordat het productie-apparaat, zowel in de industrie als in de landbouw in staat is steeds meer te produceren, is een der gevolgen van deze geschetsde ontwikkeling. Zij is de zin van de kapitalistische eindfase zelf. Door deze groeiende innerlijke tegenstelling tussen productie-apparaat, bezitsverhoudingen en afzet-mogelijkheden wordt het karakter van het moderne imperialisme bepaald. Over geheel de wereld strijden de verschillende nationale kapitaalsgroepen met elkander om afzetgebieden, zonder dat economies enig uitzicht bestaat dat zij deze strijd definitief en beslissend tot een oplossing kunnen brengen. De harmonie tussen bezitsverhoudingen, productie-apparaat en afzet-mogelijkheden is definitief verbroken.

Met het groeiende productie-apparaat groeien de tegenstellingen in de kapitalistische wereld. Het kapitalistische productie-apparaat is niet e e n g e h e e l, doch is in verschillende delen verbreekbaar. Steeds verder verwijderen die brokstukken zich van elkaar. En trachten tegenover elkaar ademruimte in de crisis te bereiken. In plaats dat hierdoor een oplossing, welke dan ook, bereikt wordt, groeien de mogelijkheden hierdoor tot in het ontzaglijke. Iedere nationale kapitaalsgroep tracht n.l. de ademruimte in het tempo der crisis voor zich hierdoor te bereiken dat zij het eigen productie-apparaat zoveel mogelijk rationaliseert, waardoor feitelijk het tempo der crisis nog gestimuleerd wordt. Antarkie, verhoging der tolmuren, contingentering, invoerbepijking, economies nationalisme vormen de politieke uitdrukking van deze tendens der tegenwoordige kapitalistische degeneratie.

Betekent deze ontwikkeling naar buiten een steeds grotere afsluiting der nationale kapitaalsgroepen tegenover elkaar, een ver-scherping van de nationale tegenstellingen, dus vergroting van het oorlogsgevaar, binnen de invloedssfeer van de verschillende nationale kapitaalsgroepen kenmerkt zij zich door een steeds verder gaande onteigening van de kleine burgerij, de handeldrijvende en industriële middenstand en van de midden-en arme boeren, ten gunste van het beter georiënteerde grootkapitaal. Het kapitalisme heeft zijn individualisties karakter grotendeels verloren en is uitgegroeid tot gemonopoliseerd kapitalisme. Trusts, concerns en naamloze vennootschappen verdringen de kleine industrielen. Grote warenhuizen de handeldrijvende middenstand, die, overigens, voor zover nog niet verdrongen, volkomen van het bankkapitaal afhankelijk geworden is. Grootgrondbezit, groot-landbouwbedrijf en hypotheek-kapitaal ontnemen de kleinere boeren volkomen hun onafhankelijkheid en dringen hen practies op het levenspeil van het verarmde proletariaat terug. Uitmerging, uitbuiting, verslaving en verarming der grote massa's groeien tot een tot dusver ongekende scherpe en onverdragelijke graad. Niet echter de absolute graad der uitbuiting en verarming der massa, hoe groot ook, is het die deze ontwikkeling voor de massa ondragelijk maakt. Wat de massa's opzweept en tot vertwijfeling brengt is vooral de verhouding van deze ellende tot de steeds groeiende technische mogelijkheid om in de behoeften van allen te voorzien. Omdat de moderne rationalisatie en uitbouw van het productie-apparaat enerzijds de mogelijkheid om de behoeften der massa's te bevredigen opvoert, anderzijds deze behoeften zelf prikkelt en aan-leeft, terwijl de bezitsverhoudingen de mogelijkheid tot bevrediging dier gestegen behoeften steeds geringer maakt, gaat de massa haar toestand als

B3

B3

steeds onverdragelijker aanvoelen.

Hoewel allerlei economische "deskundigen", zowel van burgerlijke als van pseudo-marxistische origine getracht hebben de tegenwoordige ontwikkeling zo te verklaren dat op een bepaald moment het gemonopoliseerde kapitaal in staat zal blijven, zij het ook door een neg verder gaande verscherping van de uitbuitingsgraad (zie Hitler-Duitsland) de disharmonie tussen de drie grondpijlers der kapitalistische economie huishouding op te heffen, blijkt toch meer en meer uit de feiten dat dit een historische onmogelijkheid is. Van een eenmaal bereikt economisch ontwikkelingspunt keert de maatschappij niet weer tot een voorafgaand punt terug. De historische ontwikkeling dwingt haar de weg van nieuwe economische en maatschappelijke oplossingen op. Deze "deskundigen" trachten uit het feit dat de op-en neergangen van de "normale" kapitalistische economische cyclus zich ook thans voordoen de voorstelling te wikkelen alsof de huidige crisis slechts als een welliswaar scherpe, doch in principe niet andere dan de vroegere "normale" kapitalistische crisis dient te worden beschouwd. "De conjunctuurhoogtepunten" worden in dergelijke redematies op de voorgrond geschoven om te bewijzen dat het kapitalisme weer bezig is de verstoerde harmonie te herstellen. In wezen komt deze opvatting neer op de, voor een aantal jaren o.a. door professor Pannicoek verkondigde theorie alsof economisch gesproken, wat zijn eigen innerlijke ontwikkelingsmogelijkheid betreft, het kapitalisme zich tot in het oneindige voort zou kunnen ontwikkelen. In deze opvatting wordt de marxistische crisistheorie volkomen beroofd van haar dynamische karakter en wordt ze verlaagd tot een anbeveeglijke theorie volgens welke de ontwikkeling van het kapitalisme zich economisch ~~keuzevrij~~ door een eeuwig karakterloos in en uit zou kenmerken. Een caoutchouc-theorie. Aan het verhele karakter van de marxistische crisis-theorie, n.l. dat het kapitalisme zich op grond van zijn eigen immanente (innerlijke) bewegingswetten, op grond dus van zijn eigen dynamiek in steeds groter en scherper innerlijke tegenstellingen verward geraakt, totdat het historische grenspunt bereikt is waarop de "ketenen van het kapitaalmonopolie verbrijzeld worden", wordt door deze en dergelijke uitleggerij geweld aangedaan.

Voor wat het leven der mensen betreft kenmerkt zich de historische eindfase van het kapitalisme door een massale vreeselijke verarming in materieel, geestelijk en moreel opzicht. Met het groeien van de wereldcrisis groeit de massa van de ellende, groeit de werkloosheid en de onderdrukking. Groeit de verslaving der massa's die tot een levenspeil grenzend aan het pauperisme neergedrukt worden. Groeit de morele, geestelijke en lichamelijke ontredde van de massa's die hen tot geschikte werktuigen van reactionaire bewegingen, zelf uit de degeneratie van het kapitalisme voortgekomen, kan doen verworden. Anderzijds echter groeit de revolutionaire ontevredenheid der massa's die in beslissende momenten aanleiding kan zijn tot doelbewust proletarisch revolutionair optreden. Tot een optreden dat in staat is de dalende lijn der maatschappelijke ontwikkeling in een nieuwe stijgende lijn te veranderen.

\*\*\*\*\*  
 \*\*\*\*\*  
 III

We publiceren in het bovenstaande het eerste gedeelte van het door ons in No.3. aangekondigde uitvoerige geschrift.

\*\*\*\*\*  
 \*\*\*\*\*

STEUNT

DEARBEIDERSRAAD

Het amsterdamsche colportage verbod bewijst dat het de fascistien gelukt is, de colportage der arbeidersgroepen te ondermijnen. Arbeiders, treedt op voor:

ALLE RECHTEN AAN DE ARBEIDERSKLASSE!  
GEEN RECHTEN VOOR DE FASCISTENBENDEN!

B3

Het fascisme in een slop

Financieel nadert Duitsland steeds dichterbij het bankroet en daarmee de "chaos", die door de "absolute staat" zou worden overwonnen. Reusachtige uitgaven voor "openbare werken" - dus voor militaristische, onproductieve doeleinden - hebben de schuldenlast van het Rijk ontzaglijk vergroot. Schijnbaar moge dit, voor wat de buitenlandse schulden betreft nog geen catastrofe betekenen, erger is dat de nazi-diktatuur gedwongen was en met de dag meer wordt, het duitse volk steeds zwaarder te brandtschatten. Het put hierdoor zijn eigen krachten uit. Hoogste te werkstelling tegen koellionen - en zelfs beneden het koellion - een koerts-blos over het gezicht der duitse economie laten gloeien, de zichttoestand van het geheel wordt er slechts door opgevoerd en getypeerd. De uitbuiting van het duitse proletariaat is tot in het ondragelijke gestegen.

Alhoewel Herr Schacht beweert de Mark "op peil" te willen houden, een noodpraatje voor het duitse volk dat een panische angst heeft voor inflatie, is in werkelijkheid de Mark reeds lang gedevalueerd. (Zie financiële nep met Sperr-Marken en ander beurs-zakenrollerstrucs) Maar vooral de enorme prijsstijgingen en het kwaliteitsbederf van eerste levensbehoeften bewijzen hoever practies reeds gedevalueerd is. Herr Schacht waarschuwt tegen de vlucht in de "Sachwerte". Hij zal echter niet kunnen beletten dat deze vlucht toch plaats vindt. Dat hij met dreigementen er tegen optreedt bewijst hoe groot gevaar hij van deze vlucht te duchten heeft.

Middenstand en boeren zijn al even teleurgesteld als het proletariaat, omdat het nazi-fascisme geen enkele van zijn beloften kon inlossen. Dat Hitler practies op de diktatuur van Schacht drijft toekent de toestand. Door het wegzinken van de massa-basis, die Hitler in Duitsland had, komt binnen zijn rijen eveneens verzet. Dubbelzinniger positie dan die van het rassistie is nauwelijks denkbaar. Enerzijds werd Herr Schacht en door hem het monopolistische grootkapitaal tot economisch diktator van Duitsland gemaakt. Anderzijds vereist het behoud van zijn massa-basis concessies aan "radicalen" als de sadist Streicher en den beruchten Rijksdagbrand-Helldorf, die van Levetzow als berlijns politie-president. De betekenis dier benoeming moet niet worden onderschat. Zij bewijst dat de "radicalen" bezig zijn. reële machtsposities te veroveren, die een eventueel toeslaan als bij het bloedige week-end van 30 Juni '24 moeilijker zal maken. De groeiende ontevredenheid der massa's wordt sterk gevoeld. De jongste rede van diktator Schacht bewijst hoe précair de positie van het rassistie geworden is. Schacht wenst een einde aan de extremistische fascistiese acties. Moet dit wensen omdat een verder gaan op deze weg zijn politiek en hemzelf practies onmogelijk maakt. De inhoud van Schacht's jongste redevoering is in dit opzicht niet mis te verstaan. Alhoewel hij door allerlei dubbelzinnige zinswendingen nog tracht zijn stellingen tegenover het nazi-fascisme te maskeren is het duidelijk dat zijn rede een waarschuwing van het monopolie-kapitaal aan het Hitlerbewind betekent.

In de komende maanden zal blijken of Hitler nog langer de rol van sphinx kan spelen en Herr Schacht de weg vrij laten. Of dat hij, gedwongen door de politieke noodzaak zijn massa-basis te behouden, zonder welke hij voor het duitse kapitaal waardeloos wordt, Herr Schacht zal moeten laten vallen. Door dit laatste zou hij zijn kans om het hoofd boven water te houden bedenklijk verminderen. Een noodlotig dilemma voor het duitse fascisme. Beide oplossingen betekenen de vergroting van de kans op zijn nederlaag en ondergang.

\* \*

Mussolini's abessijnse politiek wijst in welke richting het duitse monopolie-kapitaal tenslotte de oplossing van zijn moeilijkheden zou zoeken. Ook in Italië heeft het fascisme bevestigd evenmin "welvaartspolitiek" te kunnen voeren als het duitse rassistie. De zwaarte van het italiaanse volk is als het kan nog groter dan die van het duit-

B3

33

- 8 -

se. Mussolini, die zich de opvolger van de caesars want aan het hoofd van van een nieuw romeins rijk, heeft het militarisme en de brandschatting van de italiaanse massa's tot in het waanzinnige opgevoerd. Ook officieel is de werkloosheid nog ontzaglijk groot. Ondanks de hysterische fransen tegen "abessijnse barbarisme" is de toestand der italiaanse massa's nog slechts die van uitgemergelde slaven. De persberichten bewijzen dit onmiskenbaar. Het financiële truc's á la Schacht tracht Mussolini zijn precarie toestand te redden. Maar anders dan Schacht beschikt hij niet over zulk een enorm uitgebouwd en gerationaliseerd productie-apparaat als het Duitse. De vlucht in de oorlog is een poging om met bloed zijn economische debacie tegen te houden. Dit is de wezenlijke betekenis van de woorden die de hoofdmans der zwarthonden onlangs sprak: "De italiaanse soldaten willen liever de heldendood sterven, dan een nutteloos leven leiden." Woorden die ondanks de minachting voor het leven die er uit spreekt de italiaanse situatie als met een schijnwerper belichten. Inderdaad. Het leven der italiaanse slaven is "nutteloos" geworden. De enige hoop die Mussolini hen laat is de dood in het zand van de abessijnse woestijn. Economies is het italiaanse fascisme aan het einde van zijn optreden gekomen.

Lang niet zeker is het of Mussolini dit avontuur zal doorkomen. Vooral Engeland zet hem hierbij de voet dwars. Niet uit liefde voor Volkenbond, vrede of abessijnse zelfstandigheid. Doch omdat de politieke heerschappij van Italië over Abessinië een directe aanval op het britse imperium betekent, dat geen wensdroom is doch een harde realiteit. Het is duidelijk dat een proletarische politiek niet de fout mag begaan een optreden te steunen dat in wezen niets anders is dan een positie van het britse imperialisme. Hoezeer het ook een proletarisch belang is dat Mussolini in de afrikaanse woestijn stikt, men mag niet vergeten dat abessinië geen zelfstandige politiek voert doch vooral een figuur van het britse imperialisme is.

Frankrijk is onder de druk van zijn dwangpositie t.o.v. Duitsland niet van plan zich thans reeds openlijk het italiaanse fascisme tot vijand te maken. De russische leveranties aan Italië (gerst) bewijzen, al evenzeer als Litwinski's optreden in Geneve, opnieuw hoezeer Rusland, als bondgenoot van Frankrijk, gedwongen is een politiek te voeren die practies Italië steunt in zijn oorlogs-politiek. Wij willen thans niet behandelen de vraag welke indruk dit moet maken op koloniale volksmassa's. Ook niet hoever het een specifiek nationaal russisch belang is thans de leveranties aan Italië niet te stop te zetten. Evenmin de vraag of het aandringen op dit stopzetten, van verschillende zijden, een "provocatie" betekent, zoals "De Tribune" beweert. Maar wel willen we vast stellen hoezeer uit dit feit blijkt dat het europese proletariaat een eigen revolutionaire klasse-politiek moet voeren. Tegen elk imperialisme van het europese proletariaat uit de crisis van het ondergaande kapitalisme. Oplossingen die tevens de enige duurzame waarborg vormen voor het doorzetten van een proletarische politiek in Rusland.

Mussolini heeft zich op een weg begeven waarvan hij zeer moeilijk terug kan keren. Zowel eigen prestige als de ontzaglijke economische moeilijkheden belameren dit. Het zou een zeer sterke drang moeten zijn die hem thans nog afhoudt van zijn doel: een oorlog om zichzelf te redden door de schopping van een romeins imperium om de middellandse zee. "Wij rusten niet, voor wij een fascisties imperium hebben voltooid." aldus de in nachtwaan bevangen duce. Dat deze oorlog de inzet kan zijn van een europees bloedbad kan hij, histories gesproken, niet in aanmerking nemen.

De europese arbeidersklasse kan thans de macht niet opbrengen dit avontuur te stuiten. De IIIe Internationale doet niet veel anders dan de van ouds beruchte resoluties aannemen. Terwijl de Kommintern vastgeketend is aan de russische nationale politiek. Voorlopig staat dus alleen de engelse sjacher-diplomatie klaar om Mussolini de weg te versperren.

Indien Mussolini evenwel niet achteruitwijken, kan het abessijnse avontuur het begin van het einde van het italiaanse fascisme betekenen. En dan tevens de inzet zijn van de vernietiging der fascistiese reactie ook in Duitsland. Een begin ook van een positief revolutionair optreden van het italiaanse en van het duitse proletariaat.

B3

A3

B4

A4

B5

A5